

GRONDSTOFFEN UIT RIOOLWATER - WETGEVING

VLAANDEREN CIRCULAIR

In de visie 2050 heeft de Vlaamse overheid vastgelegd hoe Vlaanderen de transitie naar een circulaire economie gaat realiseren. Dit gebeurt onder de noemer "Vlaanderen Circulair". Grondstoffen uit rioolwater kunnen bijdragen aan het realiseren van een circulaire economie. Dit gebeurt echter nog niet genoeg. Dit komt mede door de marktomstandigheden en de afvalwetgeving, die nog uitgaat van een lineaire benadering waarbij reststromen als afval worden beschouwd. Welke kansen zijn er, hoe kunnen we deze kansen verzilveren?

RIOOLWATER IS WAARDEVOL!

Een biocomposiet van hergebruikt toiletpapier? Dat kan! Grondstoffen in rioolwater kunnen voor allerlei toepassingen ingezet worden. Een paar voorbeelden:

- Gebruik van fosfaat of stikstof als meststof,
- Zuiveringsslib voor de productie van biogas of als grondstof voor de cementindustrie
- Vetzuren uit zuiveringsslib voor de productie van biodiesel of afbreekbare plastics (PHA),
- Actief kool gemaakt uit zeefgoed voor de verwijdering van microverontreinigingen uit rioolwater,
- Gezuiverd afvalwater voor irrigatie in de landbouw.

HET WETTELIJK KADER

Voor grondstoffen uit rioolwater geldt dat dit afvalstoffen zijn. Een stof houdt pas op afval te zijn als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra art. 6, update 2018/851/EU):

- Het materiaal is bestemd om te worden gebruikt voor specifieke doelen;
- Er is een markt voor of vraag naar het materiaal;
- Het materiaal voldoet aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen en aan de voor producten geldende wetgeving en normen;
- Het gebruik van het materiaal heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid.

Deze voorwaarden zijn voor Vlaanderen uitgewerkt in het Materialendecreet (december 2011). De uitvoering is in handen van de OVAM. Vlaanderen kan zelf criteria opstellen voor het gebruik van afvalstoffen in specifieke toepassingen. Voor een aantal toepassingen (o.a. meststoffen en bouwstoffen) is dit al gebeurd.

Bio char

Bio olie

Bioplastic

TOP 4 UITDAGINGEN IN DE PRAKTIJK

Het Vlaamse beleid en wettelijk kader stellen vandaag grote eisen aan het inzetten van waardevolle producten uit rioolwater.

1. De prijs van grondstoffen uit rioolwater is momenteel zelfs hoger dan die van conventionele vergelijkbare grondstoffen. Het huidige beleid is niet gericht op het realiseren van goede voorwaarden voor het creëren van een goede markt.
2. Vlaanderen heeft een beslistermijn van 30 dagen voor een aanvraag in verband met een einde-afvalstatus (EoW – End of Waste). Dit is erg goed. Dit geldt echter vanaf het moment dat het aanvraagdossier compleet is.
3. Een Vlaamse EoW-verklaring is in principe locatie-gebonden en geldt enkel voor het in de aanvraag beschreven proces. De mogelijkheid bestaat voor een collectieve aanvraag, maar alleen als het identieke processen betreft en de grondstof in één specifieke toepassing wordt gebruikt. Voor grondstoffen uit rioolwater is dit vaak niet het geval. Er moeten dus aparte aanvragen worden ingediend. Dit kost veel tijd en staat een goede positionering op de markt in de weg.
4. De Vlaamse EoW-verklaring is enkel geldig in Vlaanderen. Niet in andere EU-landen en zelfs niet in Wallonië of Brussel (België). Dit belemmert een goede positionering van grondstoffen uit rioolwater op de markt.

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Jappe de Best, Centre of Expertise Biobased Economy/Avans Hogeschool - jh.debest@avans.nl. Of bezoek de website www.nweurope.eu/wow.

WELKE ACTIES ZIJN NODIG!

KORTE TERMIJN (< 1 JAAR)

1. Maak een helder beoordelingskader voor grondstoffen uit rioolwater.
2. Formuleer in het kader van de terugwinning van grondstoffen uit rioolwater concrete doelen voor de eerstkomende jaren.

MIDDELLANGE TERMIJN (1-3 JAAR)

1. Bred de mogelijkheden uit om in te stemmen met een EoW-status van dezelfde type grondstoffen voor verschillende locaties en verschillende afnemers.
2. Vrije handel in grondstoffen binnen België (een EoW-status geldt voor heel België) en bij uitbreiding streven naar vrije handel in grondstoffen tussen alle EU-landen.